
Personlighets- psykologi 7,5 hp

PAO, VT22
Psykologiska institutionen
Stockholms universitet

Kursansvarig: Charlotte Alm

Övergripande syfte och innehåll

Under denna kurs får du möjlighet att förvärva grundläggande kunskaper inom "personlighetsfältet" så som det ser ut idag med alla de utmaningar som personlighetspsykologer står inför i sin strävan att förstå människor.

Kursen behandlar tongivande teoretiska inriktningar inom området – psykodynamisk personlighetsteori, kognitiv beteendeteori, humanistisk-existentiell personlighetsteori, evolutionspsykologi samt klinisk psykologi – vilka samtliga gett upphov till teoretiska skolbildningar vad gäller synen på personlighetens dynamik och utveckling samt psykiska störningar och behandlingsmetoder. Konkretion ges med hjälp av inblick i pågående forskning samt fallbeskrivningar.

Några ord om kursens litteratur

Författarna till *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature* beskriver hur "personlighetsfältet" har förändrats dramatiskt under de senaste årtiondena. De fokuserar sina ansträngningar på att undersöka ett antal nyckelfrågor avseende personlighet.

Följande frågor är mer eller mindre av huvudintresse för personlighetspsykologer idag:

- På vilket sätt påverkas personlighetsteorier av modern teori?
- Vad är egentligen självet (jagets) natur och i vilken grad skiljer sig självbegreppet mellan olika kulturer?
- Hur interagerar natur och kultur med varandra i frågan om individers personlighet?
- I vilken utsträckning är personligheten stabil över tid och över olika situationer?
- Hur kan man mäta stabilitet eller förändringar i personligheten?
- Vad är meningen med den mänskliga existensen och vad innebär det att vara människa?
- Vad är självförverkligande? Hur påverkar våra tankar och känslor vårt fysiska välmående?

Dessa och andra frågor utgör huvudsubstans i den "moderna" personlighetsforskningen. Huvudmålet för detta moment blir att ta del av den vetenskapliga diskussionen som pågår kring dessa frågor.

Brown och Barlow har med, sin bok *Casebook in abnormal psychology*, beskrivit olika typer av "personlighetsproblem" utifrån berättelser om olika människors problematik. Detta är en bok som förmedlar kunskaper i personlighetspsykologi med både insikt och respekt.

Kursen VT22 ges på plats och med enstaka inslag både på plats och online

De flesta delar på kursen ges på plats inklusive de två obligatoriska tillämpningsseminarierna. Notera att det inte kommer att finnas möjlighet att parallellt delta digitalt på dessa schemalagda aktiviteter, ej heller att inslag kommer att finnas tillgängliga i efterhand. För enstaka inslag ges möjligheten att parallellt ansluta digitalt via Zoom, dvs hybrid. Formatet för de olika inslagen grundar sig i vad som är lämpligast utifrån ett pedagogiskt hänseende. Kursformatet anpassas naturligtvis om Covid-situationen vid tidpunkten för kursen motiverar distansundervisning.

Kurskrav

Det är obligatorisk närvaro vid tillämpningsseminarierna. Vid sjukdom som förhindrar närvaro, kontakta Charlotte för skriftlig ersättningsuppgift.

Förväntade studieresultat

Den studerande skall efter genomgången kurs

- ha en god överblick över och kunna redogöra för grundläggande begrepp och idéer i olika personlighetsteorier
- kunna tillämpa personlighetsteoretiska begrepp och modeller för analys av fallexempel
- kunna resonera och problematisera kring olika personlighetsteorier med avseende på grundläggande antaganden och människosyn
- visa fördjupad kunskap inom vissa valda områden av personlighetspsykologin (bl.a. i samband med hemtentamen)

Examination

Examinationen sker i form av hemtentamen. Tentamen skrivs på dator, sparas i pdf-format och laddas upp på avsedd plats på Athena senast den dag och tid som anges i schemat. Via Athena kommer därefter tentan att behandlas automatiskt av ett program som är avsett att upptäcka plagiering. Word-format fungerar också mot plagiatskontrollen men andra format såsom pages eller text fungerar inte. Word kan formatera om texten i samband med uppladdning/nerladdning varför det inte heller rekommenderas. Sent uppladdad hemtenta accepteras inte. Instruktionerna för hemtentamen läggs ut på Athena under ett schemalagt tillfälle (se schemat), då också mer information kommer att ges. Det rekommenderas att delta vid detta tillfälle. Betyget Fx innebär möjligheten att komplettera befintlig uppgift till maximalt betyget E.

Vid tillfället för tentamensutdelningen finns möjlighet att ställa frågor kring formalia och instruktioner till uppgiften. Notera däremot att handledning eller vägledning inte ges i samband med skrivandet av hemtentamen eller i samband med komplettering av densamme då hemtentamen är en examination (jämf. salstentamen).

Litteratur

Kursböcker

Båda böcker utgör i sin helhet underlag för examinationen. Instuderingsfrågor för Larsen m fl (2020) finns på Athena – notera att det är ett begränsat antal frågor och som täcker av ett urval av innehållet.

Larsen, R., Buss, D., Wismeijer, A., Song, J., van den Berg, S., & Jeronimus, B. F. (2020, 3:e utgåvan*). *Personality psychology: Domains of knowledge about human nature*. New York, NY: The McGraw-Hill Companies. ISBN: 9781526847874

**2:a utgåvan från 2017 går bra att använda i syfte att att följa schemalagda aktiviteter men däremot krävs 3:e utgåvan från 2020 för hemtentamen.*

Brown, T. A., & Barlow, D. H. (2016). *Casebook in abnormal psychology* (5:e utgåvan). Wadsworth: Cengage Learning. ISBN: 978-1-305-97171-4

Övrig kurslitteratur (artiklar) – kan komma att ändras fram till kursstart

För depressionsföreläsningen – kan komma att ändras:

Jacobson, N. S., Martell, C. R., & Dimidjian, S. (2001). Behavioral activation treatment for depression: Returning to contextual roots. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 8(3), 255-270.

För missbruksföreläsningen:

Pidd, K., Kostadinov, V., & Roche, A. (2016). Do workplace policies work? An examination of the relationship between alcohol and other drug policies and workers' substance abuse. *International Journal of Drug Policy*, 28, 48-54.

Artikel för tillämpningsseminarium 1: Dispositionell domän

Golle, J. et al. (2019). School or Work? The Choice May Change Your Personality. *Psychological Science*, 30, 32-42.

Artikel för tillämpningsseminarium 2: Social och kulturell domän

Paulhus, D. L., Westlake, B. G., Calvez, S. S., & Harms, P. D. (2013). Self-presentation style in job interviews: the role of personality and culture. *Journal of Applied Social Psychology*, 43, 2042–2059.

Tillämpningsseminarier

Båda seminarier ger tillfälle att fördjupa sig i ett personlighetspsykologiskt relevant fenomen genom att belysa och diskutera olika frågor med utgångspunkt i en vetenskaplig artikel som ska vara inläst innan seminariet. Artikeln utgår ifrån en frågeställning som kopplar till en PAO-kontext. Syftet med seminariet är dels att ge inblick i ett konkret exempel på en PAO-tillämpning av ett personlighetspsykologiskt fenomen och dels att träna sig i att fördjupa och befästa sina kunskaper genom läsning och tolkning av vetenskaplig litteratur. Det är obligatorisk närvaro vid båda tillämpningsseminarier.

Inför seminarierna ska varje deltagare formulera på papper en diskussionsfråga utifrån läst artikel. Denna fråga ska tas med och lämnas till seminarieledaren vid starten för seminariet. Frågorna används som utgångspunkt för gruppdiskussioner så se till att formulera frågan så den blir begriplig för andra.

Deltagare registrerar själva sin gruppmedlemskap i Athena i samband med kursstart. Byte av grupp sker genom att byta med någon annan (så att grupperna inte blir ojämna i storlek). När registreringen stänger blir det synligt i Athena vilka som tillhör de olika grupperna så att det blir enklare att ta kontakt vid byte.

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som del i ansvaret som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns på Stockholms universitets hemsida (se rubriken Fusk och plagiat): [Dina rättigheter och skyldigheter - Stockholms universitet](#).

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) oavsett om källa anges eller inte. Detta gäller även texter man själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att nyttja otillåtna hjälpmedel och resurser, som att ta hjälp av annan person eller låta annan person skriva sin tentamen, söka eller använda information på internet eller i kurslitteraturen vid tentamensskrivning där sådana resurser ej är tillåtna. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste man vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Betygskriterier

För godkänt på kursen krävs styrkt aktivt deltagande på de obligatoriska inslagen samt godkänd skriftlig hemtentamen (minst E) på obligatorisk litteratur bedömd enligt följande:

Betyg	Poäng	Kriterier
A	95-100	Utmärkt - Studenten kan definiera och <i>utförligt</i> redogöra för centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten <i>moget och uttömmande</i> analysera och jämföra centrala teoretiska perspektiv samt <i>mycket självständigt och klagörande</i> resonera kring samt <i>nyanserat tillämpa dessa med stor säkerhet</i> .
B	85-94,5	Mycket bra - Studenten kan definiera och <i>utförligt</i> redogöra för centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten i <i>uttömmande</i> analysera och jämföra central teoretiska perspektiv samt <i>självständigt och klagörande</i> resonera kring samt <i>nyanserat tillämpa dessa med stor säkerhet</i> .
C	75-84,5	Bra - Studenten kan definiera och <i>utförligt</i> redogöra för centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten <i>tillfredställande</i> analysera och jämföra central teoretiska perspektiv samt <i>självständigt</i> resonera kring och <i>tillämpa</i> dessa.
D	70-74,5	Tillfredsställande - Studenten kan definiera och redogöra för centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten <i>tillfredställande</i> jämföra centrala teoretiska perspektiv samt resonera kring och <i>tillämpa</i> dessa.
E	60-69,5	Tillräckligt (godkänd) - Studenten kan definiera och redogöra för de flesta centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten i <i>viss mån</i> analysera och jämföra centrala teoretiska perspektiv samt på ett grundläggande sätt resonera kring och i <i>viss mån tillämpa</i> dessa.
Fx		Otillräckligt - Studenten kan definiera och redogöra för en del centrala begrepp och teorier inom det beskrivna området, dock visar studenten på en bristande förståelse för resonemang, teorier inom det beskrivna området. Vidare, kan studenten inte jämföra teoretiska perspektiv eller <i>tillämpa</i> dessa.
F		Helt otillräckligt - Studenten dokumenterar knappast någon förståelse för teorier och begrepp inom det beskrivna området.